

**POSEBNE DOLOČBE ZA PREVOZ NEVARNIH SNOVI
RAZREDOV 1 DO 9, KI DOPOLNJUJEJO ALI
SPREMINJAJO ZAHTEVE IZ DELA I**

RAZRED 1 EKSPLOZIVNE SNOVI IN PREDMETI

Splošno

(Veljajo samo splošne določbe iz dela I).

**11 000 -
11 099**

RAZDELEK 1 Način prevoza blaga

**11 100 -
11 107**

Vozovne pošiljke

11 108 (1) Snovi in predmeti iz skupine združljivosti L se smejo prevažati le kot vozovna pošiljka.

**11 109 -
11 117**

Prevoz v zabojnikih

11 118 Če majhni zabojniki izpolnjujejo zahteve za gradnjo vozila za posamezen prevoz, za vozilo teh zahtev ni potrebno izpolnjevati. Če tla tovarišča vozila izpolnjujejo izolacijske in temperaturne zahteve, za zabojnike teh zahtev ni potrebno izpolnjevati.

**11 119 -
11 199**

RAZDELEK 2 Posebne zahteve za vozila in njihovo opremo

**11 200 -
11 203**

Vrste vozil

11 204

Vozila, ki smejo prevažati snovi in predmete razreda 1, so po tej prilogi razvrščena:

- (1) prevozne enote EX/II: vozila z dizelskim pogonskim motorjem
 - (a) Vozila morajo ustrezati določbam dodatka B.2 za EX/II vozila.
 - (b) Vozila morajo biti izdelana in opremljena tako, da so eksplozivi zaščiteni pred zunanjimi nevarnostmi in vremenskimi vplivi.

**11 204
(nadalj.)**

Biti morajo zaprta ali pokrita. Ponjava mora biti obstojna proti trganju in iz nepremočljivega in težko vnetljivega materiala. Vozilo mora prekrivati tako, da sega še najmanj 20 cm čez vse stranice vozila. Na stranice mora biti pritrjena z napravo, ki se lahko zaklene.

Tovorišče zaprtih vozil ne sme imeti oken, vse odprtine morajo imeti tesno prilegajoča se vrata ali pokrove, ki se lahko zaklenejo.

(c) Če ima prevozna enota priklopnik, mora ta imeti priklopno napravo, ustrezno določbam Uredbe ECE, št. 55^{1/}; ki učinkovito zavre ali ustavi priklopnik, če se odtrga od vlečnega vozila.

(2) prevozne enote EX/III: vozila z dizelskim pogonskim motorjem

(a) Vozila morajo ustrezati določbam dodatka B.2 za vozila vrste EX/III.

(b) Vozila morajo biti zaprta. Tovorišče, vključno s sprednjo steno, mora biti neprekinjeno. Izolacijske lastnosti in toplotna odpornost sten tovarišča morajo biti najmanj enakovredne steni s kovinsko zunanjo površino na ognjeodporni leseni plošči debeline 10 mm; ali pa morajo biti stene izdelane tako, da jih ogenj ne more prebiti ali da se v 15 minutah nobeno mesto v notranjosti ne segreje na več kakor 120° C, če pride do požara na vozilu, npr. do vžiga na prevmatikah. Vse odprtine se morajo dati zaklepati. Nameščena in zgrajena morajo biti tako, da so stiki prekriti.

(c) Če ima prevozna enota priklopnik, mora ta imeti priklopno napravo po določbah Uredbe ECE^{1/} in učinkovito zavorno napravo, ki deluje na vsa kolesa in se sproži z nadzorno napravo servisne zavore vlečnega vozila in samodejno ustavi priklopnik, če se priklopna naprava odtrga. S priklopniki, ki imajo le naletno zavoro, se lahko prevaža le eksplozivne snovi največje neto mase 50 kg.

Posebne zahteve za uporabo posameznih vrst vozil

11 205

(1) Priklopnike, razen polpriklopnikov, ki so naloženi s snovmi in predmeti razreda 1 in ustrezajo zahtevam za prevozne enote vrst EX/II in EX/III, lahko vlečejo motorna vozila, ki ne ustrezajo tem zahtevam.

(2) Za prevoz v zabojnikih veljajo določbe obr. št. 10 118 (3) in 11 118. Za sipke praškaste snovi številc 2°, 4°, 8°, 26° in 29° ter za pirotehnične predmete številc 9°, 21° in 30° mora imeti dno zabojnika nekovinsko površino ali prevleko.

^{1/}

Uredba št. 55 (Enotne določbe o preizkušanju sestavin mehanskih priklopnih naprav skupine vozil (zadnja dopolnjena izdaja)), kot priloga k Sporazumu o prevzemu enotnih pogojev za homologacijo in vzajemno priznavanje homologacije opreme in delov motornih vozil (sporazum iz leta 1958, spremenjena izdaja).

11 205 (nadalj.) (3) Kadar se snovi ali predmeti razreda 1 v količinah, za katere je obvezna prevozna enota vrste III, prevažajo v zabojnikih na območje ali z območja pristanišča, železniškega terminala ali letališča kot del multimodalnega prevoza, se lahko uporabi prevozna enota vrste II, če zabojniki ustrezajo zahtevam Pravilnika IMDG, RID ali Tehničnih navodil ICAO.

**11 206 -
11 209**

Material za izdelavo vozil

11 210 Tovorišča vozila ne smejo biti izdelani iz materiala, ki bi s prevažanimi snovmi lahko tvorili nevarne spojine [glej tudi obr. št. 11 204 (2)].

**11 211 -
11 221**

Dodatni grelniki

11 222 (1) Vozila za prevoz nevarnega blaga razreda I ne smejo imeti dodatnih plinskih grelnikov.

(2) Tovorišča vozil vrst EX/II in EX/III ne smejo imeti dodatnih grelnikov.

**11 223-
11 250**

Električna oprema

11 251 (1) Nazivna napetost sistema električne razsvetljave ne sme presegati 24 V.

(2) Električne naprave v tovarišču morajo biti prahotesne (najmanj IP 54 ali enakovredne), za skupino združljivosti J pa eksplozijsko varne Ex d (najmanj IP 65 ali enakovredne).

**11 252 -
11 280**

Tipsko dovoljenje

11 281 Za EX/II in EX/III vozila, za katere osnovno izvedbo je bilo izdano tipsko dovoljenja po obr. št. 10 281, se ustreznost obrobni številki ugotavlja za celo vozilo.

Odobritev vozil

11 282 Zahteve obr. št. 10 282 se uporabljajo za prevozne enote vrste EX/II in EX/III.

**11 283 -
11 299**

RAZDELEK 3 Splošne določbe

**11 300 -
11 310**

Posadka vozila

11 311 (1) V vsaki prevozni enoti mora biti sovoznik. Če tako zahtevajo nacionalni predpisi, lahko pristojni organ države pogodbenice ADR odredi spremstvo na stroške prevoznika.

11 311 (nadalj.) (2) Prvi stavek odstavka (1) se ne nanaša na konvoje z najmanj dvema voziloma, če voznika prvega in voznika zadnjega vozila v konvoju spremlja sovoznik.

(3) Sovoznik ni potreben, če se prevažajo snovi številke 43°, UN identifikacijske številke 0336, če neto masa eksploziva ne presega 5000 kg.

**11 312 -
11 314**

Specialistično usposabljanje voznikov

11 315 (1) Ne glede na največjo dovoljeno maso vozila morajo vozniki, ki prevažajo snovi ali predmete razreda 1, izpolnjevati zahteve obr. št. 10 315.

(2) Vozniki vozil, ki prevažajo snovi ali predmete razreda 1, se morajo udeležiti dodatnega specialističnega usposabljanja, ki obsega najmanj vsebine iz obr. št. 240 104 priloge B.4.

(3) Če je voznik po predpisih, ki veljajo v državi naročnika prevoza, končal podobno usposabljanje, ki obsega vsebine iz odstavka (2), je lahko delno ali v celoti oproščen navedenega specialističnega usposabljanja.

**11 316 -
11 320**

Nadzor vozil

11 321 Zahteve iz obr. št. 10 321 veljajo le, kadar se v vozilu prevažajo snovi ali predmeti razreda 1 s skupno maso eksplozivnih snovi nad 50 kg. Poleg tega morajo biti te snovi in predmeti nenehno pod nadzorom, da se prepreči vsako zlonamerno dejanje ter da se ob morebitni izgubi ali požaru opozorijo voznik in pristojni organi. Te zahteve ne veljajo za prazno embalažo številke 91°.

**11 322 -
11 353**

Prepoved ognja in odprtega plamena

11 354 V vozilih, njihovi bližini ter med nakladanjem in razkladanjem snovi in predmetov razreda 1 je prepovedana uporaba ognja ali odprtega plamena.

**11 355 -
11 399**

RAZDELEK 4 Posebne določbe za nakladanje, razkladanje in ravnanje

11 400

Omejitev prevažanih količin

11 401 Skupna neto masa eksplozivnih snovi v kg (ali če so to predmeti, skupna neto masa eksplozivne snovi, ki jo vsebujejo vsi skupaj), ki se sme prevažati z eno prevozno enoto, mora biti omejena, kot je navedeno v spodnji tabeli (glej tudi obr. št. 11 403 o prepovedi skupnegaf nakladanja):

Razred 1**11 401** Največja dopustna neto masa eksplozivne snovi v kg na prevozno enoto za blago razreda 1
(nadalj.)

Prevozna enota	Podrazred	1.1		1.2	1.3	1.4		1.5 in 1.6	
	Številka	01°	1°-12°	13°-25°	26°-34°	35°-45°	46°,47°	48°,49°,50°	91°
EX/II		6,25	1 000	3 000	5 000	15 000	neomej.	5 000	neomej.
EX/III		18,75	16 000	16 000	16 000	16 000	neomej.	16 000	neomej.

11 402 Kadar so snovi in predmeti različnih podrazredov razreda 1 naloženi na eno prevozno enoto ob upoštevanju prepovedi skupnega nakladanja po obr. št. 11 403, se ves tovor obravnava, kot da bi spadal v najnevarnejši podrazred (po zaporedju 1.1, 1.5, 1.2, 1.3, 1.6, 1.4).

Kadar se snovi številke 48° prevažajo skupaj s snovmi ali predmeti podrazreda 1.2 v eni prevozni enoti, je treba z vsem tovorom ravnati, kot bi spadal v podrazred 1.1.

Prepoved skupnega nakladanja**11 403**

(1) Tovorki z nalepko nevarnosti po vzorcih št. 1, 1.4, 1.5 ali 1.6, ki pa spadajo v različne skupine združljivosti, se ne smejo nakladati skupaj na eno vozilo, razen če je skupno nakladanje ustreznih skupin združljivosti dovoljeno po naslednji tabeli:

Skupina združljivosti	A	B	C	D	E	F	G	H	J	L	N	S
A	X											
B		X		a/								X
C			X	X	X		X				b/,c/	X
D		a/	X	X	X		X				b/,c/	X
E			X	X	X		X				b/,c/	X
F						X						X
G			X	X	X		X					X
H								X				X
J									X			X
L										d/		
N			b/,c/	b/,c/	b/,c/						b/	X
S		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X

X = skupno nakladanje dovoljeno

a/ Tovorki s predmeti skupine združljivosti B ter snovmi in predmeti skupine združljivosti D se lahko nakladajo skupaj na eno vozilo, če se prevažajo v ločenih zabojnikih/predelkih z zgradbo, ki jo je odobril pristojni organ ali drug organ, ki ga ta pooblasti, tako da se s predmetov skupine združljivosti B detonacija ne more prenesti na snovi ali predmete skupine združljivosti D.

b/ Različne vrste predmetov 1.6 N se lahko prevažajo skupaj kot predmeti 1.6 N le tedaj, kadar je s preizkusom ali analogijo dokazano, da ni dodatne nevarnosti detonacije med predmeti. Sicer je z njimi treba ravnati kot z nevarnimi predmeti podrazreda 1.1.

c/ Kadar se predmeti skupine N prevažajo s snovmi ali predmeti skupin združljivosti C, D ali E, se predmeti skupine združljivosti N obravnavajo kot skupina združljivosti D.

d/ Tovorki s snovmi in predmeti skupine združljivosti L se lahko na isto vozilo nalagajo skupaj s tovorki z istimi vrstami snovi in predmetov te skupine združljivosti.

(2) Tovorki z nalepkami nevarnosti po vzorcih št. 1, 1.4 (razen skupine združljivosti S), 1.5 ali 1.6 se ne smejo nakladati na isto vozilo skupaj s tovorki, označenimi z nalepkami nevarnosti po vzorcih št. 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7A, 7B, 7C, 8 ali 9. Blago razreda 9, številka 6° in 7°, označeno z nalepko nevarnosti po vzorcu št. 9, se lahko prevaža na istem vozilu kot blago, označeno z nalepkami nevarnosti po vzorcih št. 1, 1.4, 1.5 ali 1.6.

11 404

Prepoved skupnega nakladanja z blagom v zabojniku

- 11 405** (1) Prepovedi skupnega nakladanja po obr. št. 11 403 veljajo za vse zabojnike.
- (2) Določbe obr. št. 11 403 veljajo tako za nevarno blago v enem zabojniku kot za drugo nevarno blago, naloženo na isto vozilo, ne glede na to, ali je drugo nevarno blago naloženo v enem ali več zabojnikih.

11 406

Nakladališča in razkladališča

- 11 407** (1) Prepovedano je:
- (a) na javnem prostoru v naseljenem območju nakladanje ali razkladanje snovi in predmetov razreda 1 brez posebnega dovoljenja pristojnega organa;
 - (b) na javnem prostoru zunaj naseljenega območja nakladanje ali razkladanje snovi in predmetov razreda 1 brez predhodnega obveščanja pristojnega organa, razen če je tako ravnanje nujno potrebno zaradi varnosti.
 - (c) Če je potrebno taka opravila izvesti na javnem prostoru, je potrebno snovi in predmete različnih vrst ločiti po njihovih nalepkah nevarnosti.

**11 408 -
11 412**

Čiščenje pred nakladanjem

- 11 413** Preden se snovi in predmeti razreda 1 naložijo, je treba tovarišče vozila temeljito očistiti.

**11 414 -
11 499**

RAZDELEK 5 Posebne določbe za vozila in zabojnike

Oznake in nalepke nevarnosti

Nalepke nevarnosti

- 11 500** (1) Poleg določb obr. št. 10 500 morajo biti prevozne enote, v katerih se prevažajo tovorki ali predmeti, označeni z nalepkami po vzorcih št. 1, 1.4, 1.5 ali 1.6, na obeh straneh in zadaj označene z enakimi nalepkami. Oznake skupin združljivosti na nalepkah niso potrebne, če se v prevozni enoti prevažajo snovi in predmeti, ki sodijo v več skupin združljivosti.
- (2) Prevozne enote, v kateri se prevažajo snovi ali predmeti različnih podrazredov, so lahko označene samo z nalepkami nevarnosti najnevarnejšega podrazreda, in sicer po naslednjem zaporedju:
- 1.1 (najbolj nevarne), 1.5, 1.2, 1.3, 1.6, 1.4 (najmanj nevarne). Kadar se snovi številke 48° prevažajo skupaj s snovmi ali predmeti podrazreda 1.2, mora biti prevozna enota označena kot podrazred 1.1.

11 500 (nadalj.) (3) Prevozne enote, v katerih se prevažajo snovi ali predmeti naslednjih števil in identifikacijskih števil, morajo biti označene tudi z nalepkami nevarnosti po vzorcu št. 6.1:

01° št. 0224
4° št. 0076 in 0143
21° št. 0018
26° št. 0077
30° št. 0019
43° št. 0301.

(4) Prevozne enote, v katerih se prevažajo predmeti naslednjih števil in identifikacijskih števil, morajo biti označene tudi z nalepkami nevarnosti po vzorcu št. 8:

21° št. 0015^{2/} in 0018
30° št. 0016^{2/} in 0019
43° št. 0301 in 0303^{2/}.

(5) Določbe odstavkov (1) do (4) ne veljajo za prevozne enote, v katerih se prevažajo zabojniki, ki so označeni z nalepkami nevarnosti po obr. št. 10 500 (9).

(6) Če je zaradi velikosti in oblike vozila površina za namestitev nalepk nevarnosti, predpisanih v odstavkih (1) do (4), premajhna, se lahko zmanjšajo do velikosti stranice 100 mm.

**11 501 -
11 508**

Potrebni postanki

11 509 Kadar se morajo vozila, ki prevažajo snovi ali predmete razreda 1, na javnem kraju ustaviti zaradi nakladanja ali razkladanja, mora biti razdalja med stoječimi vozili najmanj 50 m.

**11 510 -
11 519**

Konvoji

11 520 (1) Kadar vozila, ki prevažajo snovi in predmete razreda 1, potujejo v konvoju, mora biti razdalja med vsako prevozno enoto najmanj 50 m.

(2) Pristojni organ lahko določi pravila za vrstni red ali sestavo konvojev.

**11 521 -
11 599**

RAZDELEK 6 Prehodne določbe, odstopanja in določbe, ki veljajo v posameznih državah

(Veljajo le splošne določbe iz dela I)

**11 600 -
20 999**